

Република Србија
МИНИСТАРСТВО ГРАЂЕВИНАРСТВА,
САОБРАЋАЈА И ИНФРАСТРУКТУРЕ

Број: ROP-MSGI-5885-LOCH-2/2022

Заводни број: 350-02-00482/2022-07

Датум: 21.03.2022.

Београд, Немањина 22 – 26

Министарство грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре, поступајући по службеној дужности, на основу члана 7. Закона о министарствима („Сл. гласник РС“, број 128/20), чл. 53 и 133. став 2. Тачка 1. и 8. Закона о планирању и изградњи („Сл. гласник РС“, број 72/09, 81/09 – исправка, 64/10 – одлука УС, 24/11, 121/12 – одлука УС, 42/2013 – одлука УС, 50/2013 – одлука УС, 98/13 – одлука УС, 132/14, 145/14, 83/18, 31/19, 37/19, 9/20 и 52/2021) и Правилника о садржини информације о локацији и о садржини локацијске дозволе („Сл.гласник РС“, број 3/10), у складу са ПДР-ом за брану и вишенаменску акумулацију „Струганик“ на реци Рибници („Сл. гласник општине Мионица“, бр.6/2019), и решења министра број 119-01-113/2021-02 од 18.05.2021. године, издаје:

ИНФОРМАЦИЈУ О ЛОКАЦИЈИ

за К.О. Паштрић, К.О. Струганик, К.О. Горњи Лајковац и К.О. Брежђе, општина Мионица на кп. чији су бројеви дати у списку катастарских парцела у Прилогу

Предмет захтева: Издавање информације о локацији за потребе прибављања водних и других услова, а за **изградњу бране и вишенаменске акумулације Струганик на К.О. Паштрић, К.О. Струганик, К.О. Горњи Лајковац и К.О. Брежђе, општина Мионица на кп. чији су бројеви дати у списку катастарских парцела у Прилогу.**

Постојеће стање:

После спроведене одбране од поплава, у јуну 2014. године је покренут Државни програм обнове оштећених водних објеката и отклањања последица поплава. У оквиру овог Програма су извршена снимања трагова и последица поплава, што је омогућило израду студијских анализа и планске документације на основу које ће се унапредити заштита од поплава. У складу са тим донета је одлука о изради Студије унапређења заштите од вода у сливу Колубаре са задатком да дефинише стратегију изградње система за заштиту од вода и циљем да се на основу резултата Студије усагласе планови просторног и привредног развоја јединица локалне самоуправе и планови државних инфраструктурних система.

У оквиру Студије унапређења заштите од вода у сливу Колубаре дефинисана је концепција интегралне заштита од великих вода у сливу Колубаре, која обухвата:

антиерозионо уређење слива, акумулисање вода у горњим деловима слива, формирање ретензионих простора, доградњу и реконструкцију објеката за одбрану од поплава. Као један од потенцијалних ретензионих простора за заштиту од поплава предложена је ретензија Струганик на реци Рибници у општини Мионица на територији насеља Струганик.

Профил бране Струганик се налази на ~15,5 km тока реке Рибнице (мерено од ушћа у Колубару), односно на 7 km од Мионице.

Студијом је предвиђена изградња ретензионе бране висине ~40 m. Изградњом ретензионе бране би се формирао ретенциони простор запремине ~ 13,0 x 106 m³. Површина ретензионог простора би износила ~80 ha.

Једина намена бране и ретензионог простора би била заштита од поплава.

Простор у обухвату предметног Плана углавном се налази у функцији пољопривредног земљишта, земљишта под шумом и форланда реке. На пољопривредном земљишту су претежно заступљене ливаде, воћњаци и обрадиве површине. Кроз простор у обухвату Плана протиче река Рибница, на којој се планира изградња бране.

У близини реке Рибнице налазе се пољопривредна домаћинства, која делом или потпуно залазе у обухват Плана. Кроз даље фазе разраде Плана, када прецизно буде дефинисана површина и позиција акумулације, дефинисаће се и статус поменутих домаћинстава.

ПЛАНИРАНА НАМЕНА:

План детаљне регулације би требало да створи основ за утврђивање јавног интереса, односно прибављање земљишта у јавно власништво како би се реализовала изградња бране и акумулације.

Брана и акумулација

На реци Рибници биће изграђена брана „Струганик“, а њеном изградњом доћи ће до формирања акумулације, чија ће основна намена бити контрола протока воде реке Рибнице, односно одбрана од поплава кроз обавезно управљање акумулацијом. Поред основне улоге, у зависности од нивоа воде у њој, акумулација може имати и улогу наводњавања, водоснабдевања и оплемењивања водотока у маловодном периоду.

Кроз даље фазе разраде Плана и кроз израду техничке документације за изградњу бране, биће прецизније дефинисана површина потребна за формирање акумулације. Око акумулације треба предвидети и појас заштитног зеленила у ширини од 10m.

ПРАВИЛА УРЕЂЕЊА И ГРАЂЕЊА:

У циљу заштите од будућих поплава. 2015. године је завршена *Студија унапређења заштите од вода у сливу реке Колубаре*, којом је предвиђена изградња бране на реци Рибници:

Зона профила Струганик се налази у централном делу слива реке Рибнице, на око 15,5 km узводно од ушћа у Колубару. Профилом Струганик би се контролисао целокупан узводни део слива реке.

Разматрани профил се налази на територији општине Мионица, код села Струганик, на око 7km од Мионице.

Део слива који би се контролисао профилом Струганик је углавном брдско-кањонског типа, са речном долином широком до 250m. На локацији преградног профила речна долина се сужава до 150m.

Ретензијом би се већински заузело пољопривредно земљиште (њиве, ливаде, пашњаци, воћњаци...), око 70%. Проценат потенцијалног заузетог земљишта под шумама је око 20%.

Што се тиче насељености, у ретензионом простору постоје домаћинства која су међусобно повезана локалним некатегорисаним путевима.

У погледу инфраструктуре у разматраном ретензионом простору тренутно не постоје нити су планским документом предвиђени значајни инфраструктурни објекти, који би представљали могуће ограничење. На узводном крају ретензионог простора постоји археолошко налазиште које би могло да представља потенцијално ограничење.

Саобраћајна мрежа

Решење саобраћајне мреже у обухвату предметног Плана је биће формирано у складу са наменом површина захваћеног простора и потребе за саобраћајном повезаношћу постојећих садржаја у окружењу будуће акумулације који се задржавају.

Локални пут Л6 Брежђе-Горњи Лајковац треба планирати је са укупном регулацијом од 7м (коловоз ширине 5м и обостраним банкама ширине по 1м).

За потребе приступа круни бране потврдиће се приступни пут који води ка локалном путу Мионица-Струганик. Приступни пут треба планирати са проширеним попречним профилем ширине 5м.

Саобраћајна веза простора уз захват Плана са ширим окружењем и надаље ће се одвијати преко поменутих путева.

Саобраћајни концепт садржан је у функционалном рангирању саобраћајница на основу Просторног плана који је дао категоризацију целокупне мреже насеља. С обзиром на функционални значај саобраћајнице у захвату Плана спадају у следеће категорије:

- Локални (општински) пут Л6 Брежђе-Горњи Лајковац

Пружа се у непосредној близини акумулације, тангирајући је на појединим деоницама. Ова саобраћајница се задржава по постојећој траси са доградњом у смислу проширења попречног профила.

- Некатегорисани (приступни) путеви

На појединим деоницама некатегорисани (приступни) путеви тангирају захват Плана и и воде до постојећих насељских групација. Биће потврђени по постојећим трасама са коловозом ширине 5м. Неке од деонице некатегорисаних путева су у зони утицаја будуће акумулације и морају се изместити ван њеног захвата. Из тог разлога, трасе и могућа измештања деоница путева које ће бити приложене у Нацрту плана, могу се узети као полазиште за даљи, детаљнији ниво обраде који треба предузети у наставку развоја пројекта бране и вишенаменске акумулације „Струганик“, у оквиру посебне техничке документације.

ХИДРОТЕХНИЧКА ИНФРАСТРУКТУРА

Регулације водотока

Основни проблем на подручју општине Мионица су поплаве. Бујични поплазни таласи знатно надмашују пропусну моћ природног корита, па долази до изливања и плавлјења речне долине, са великим штетама на пољопривредном земљишту.

На територији општине Мионица планира се регулација следећих речних токова:

- регулација реке Рибнице од улива притока (Паљешнице и Крчмарске реке) тј. Од пројектоване бране у Паштрићу до ушћа у реку Колубару, на дужини од 10 km (урађена пројектна документација). Регулација је изведена само на кратком потезу, у зони моста (km 0+666 до km 0+827). Потребно је иновирати техничку документацију и наставити извођење радова;
- регулација реке Топлице од km 0+000 до km 12+485, (урађен Главни пројекат, Шумарски факултет, Институт за водопривреду ерозионих подручја, 1982.год.) дефинисане су карактеристике регулисаног корита по деоницама:
 - деоница од моста у Горњем Мушићу (km 9+620-релативна стационажа, почиње од краја прве деонице) до Команичког моста (km 12+485), потребно је иновирати техничку документацију и наставити извођење радова;
 - деоница од Команичког моста (km 12+485) до почетка деонице кроз бању Врујци (km 15+530). Потребно је иновирати техничку документацију и наставити извођење радова; и
 - деоница кроз бању Врујци (km 15+530 до km 17+816). Радови су изведени према техничкој документацији али круне обостраних насипа су делимично оштећене јер их мештани користе као пут. Постоји само део насипских капија, потребно је урадити 8 нових. Оштећен је и насип на око 500m узводно од Команичког моста, где се поток улива у регулисано корито кроз пропуст Ø600mm. Потребно је урадити нов пропуст.
- регулација корита реке Манастирице у зони изворишта „Орловац“ ради спречавања изливања реке, ерозије и продирања у каптажу. Наставити радове на пошумљавању горњег дела речног слива;
- регулација реке Лепенице као и свих осталих река ако се за то покаже потреба;
- заштитити сва постојећа изворишта, урадити биланс потребних и расположивих вода по количинама, квалитету и планским периодима, урадити елаборате о резервама воде, испитати алтернативна изворишта (резерве у систему), одредити оптималну издашност сваког водозахвата на изворишту подземних или површинских вода, па тек онда приступити планирању експлоатације водних ресурса тј, давања одобрења за коришћење воде, од стране Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде;
- асфалтирати приступне путеве до изворишта, оградити жицом и спречити улаз у зону непосредне заштите изворишта, довести електричну енергију;
- предузети адекватне мере антриерозционе заштите сливова (биолошке мере и радове на самим бујичним водотоцима); и
- за постојеће објекте у непосредној близини изворишта који могу негативно утицати на квалитет воде (фарме, септичке јаме и објекти за узгој стоке у сеоским домаћинствима, регионални и локални путеви и сл.) потребно је прописати и донети општинску одлуку о мерама заштите и начину њихове имплементације.

Планиране су хидроакумулације: ХА "Струганик" на реци Рибници, "Таложнице" на Марици, "Равна гора" на реци Граб, "Паклешница", "Крчмар" и "Топлица" на истоименим рекама.

КОРИШЋЕЊЕ ЗЕМЉИШТА

Грађевинско земљиште захвата 2.127ха површине Општине. Планира се смањење ове површине за потребе стварања акумулација у атарима села Струганик, Планиница и Крчмар за око 46ha.

ЗАШТИТА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

ПЛАНСКА РЕШЕЊА ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

Планска решења чијом ће имплементацијом бити остварена заштита и унапређење животне средине су за:

Заштиту земљишта, подземних и површинских вода

- За сва изворишта на предметној територији потребно је предвидети следеће мере:
 - код надлежних институција иницирати дефинисање свих, законом прописаних, зона заштите изворишта, на основу Правилника о начину одређивања и одржавања зона и појасева санитарне заштите објеката ("Службени гласник РС", бр.33/1978.) за снабдевање водом за пиће. Зона непосредне заштите (односи се на изворишта али и на црпне станице, резервоаре, инсталације за поправак квалитета воде, коморе за прекид притиска и дубоко бушене бунаре) износи најмање 10m од објекта. За дефинисање уже и шире зоне заштите потребно је, за свако извориште понаособ извршити потребна истраживања - издашност изворишта, структура и конфигурација терена, хидрогеологија итд;
 - потребно је, пре свега, заштитити сва постојећа изворишта, урадити биланс потребних и расположивих вода по количинама, квалитету и планским периодима, урадити елаборате о резервама воде, испитати алтернативна изворишта (резерве у систему), одредити оптималну издашност сваког водозахвата на изворишту подземних или површинских вода, па тек онда приступити планирању експлоатације водних ресурса тј, давања одобрења за експлоатацију воде;
 - асфалтирати приступне путеве;
 - оградити жицом и спречити улаз у зону непосредне заштите изворишта, санирати и одржавати постојеће ограде и заштиту;
 - довести електричну енергију;
 - предвидети адекватне мере антиерозионе заштите сливова (биолошке мере и радове на самим бујичним водотоцима);
 - за постојеће објекте у непосредној близини изворишта који могу негативно утицати на квалитет воде (фарме, септичке јаме и објекти за узгој стоке у сеоским домаћинствима, регионални и локални путеви и сл.) потребно је прописати мере заштите и начине њихове имплементације;
- Забранили упуштање санитарних и кишних вода у водотоке без претходног третмана до захтеваног нивоа који дефинише квалитет воде (класа) самог водотока;
- У сеоским срединама забранили испуштање отпадних вода у водотоке, наметањем решења изградње непропусних септичких јама одговарајуће запремине до реализације канализационе мреже;
- Изградити канализациону мрежу по сепарационом систему, ППОВ за санитарне отпадне воде у Мионици, Врујцима и Топлици, као и адекватне третмане за прикупљене кишне воде (сепаратори масти и уља, уколико то анализа покаже) пре упуштања у водотоке;
- Реконструкција и одржавање система за пречишћавање отпадних вода у индустријским постројењима;
- У планираним индустријским зонама, зависно од планираних индустријских објеката и врста планираних делатности, за испуст индустријски употребљених вода у градске канализационе колекторе или најближи природни реципијент, обавезно предвидети потребне третмане, пре испуштања истих;

- У комплексима са резервоарима за складиштење нафте и нафтних деривата морају се строго испоштовати сви законски нормативи при складиштењу и дистрибуцију истих, у циљу спречавања загађења површинских и подземних вода за случај настанка акцидентних ситуација;
- У зависности од квалитета воде на извориштима предвидети неопходне мере и објекте за санитарну и контролу и одржавање прописаног квалитета воде, односно предвидети одговарајућа постројења за припрему воде (ППВ) за поједина насеља или групе насеља. Квалитет пречишћене воде за пиће мора да одговара Правилнику о хигијенској исправности воде за пиће («Сл. Гласник РС», бр.42/98);
- Укључити у мониторинску мрежу контролу воде реке Топлице, Лековите реке, Рибнице и Крчмарске реке;
- Континуираном контролом хигијенско-техничке исправности воде за пиће;
- Израда катастра загађивача;
- Законска регулатива из области емисије неорганских и органских загађивача;
- Примена Система контроле плодности земљишта и рационалне употребе ђубрива.

Заштита од ерозија и бујице

- Извршити антиерозиону заштиту сливова на којима ће се градити акумулације;
- Антиерозионом заштитом, ерозијом најугроженијих делова Општине, при чему приоритет треба дати биолошким мерама (пошумљавање, озелењавање) ради достизања еколошке стабилности;
- Санирањем клизишта;
- Потребно је извести антиерозионе радове на узводним деловима сливова реке Манастирице, Крчмарске реке, Прераче, Рибнице тј. Паклешнице и Топлице;
- За реку Манастирицу и Крчмарску реку, приоритет је заштита читавог слива да би се заштитила изворишта "Орловац" и "Бела стена". За реку Манастирицу потребно је предвидети радове на стабилизацији корита и спречавању ексцесивних видова ерозије јер се, у зони изворишта река излива из корита и продире у каптажу.

Међу наведеним мерама приоритетна је заштита од наноса. Са аспеката ерозије потребно је предвидети промену намене појединих делова територије слива који гравитира профилу бране-Струганик. Потребно је планирати претварање нископродуктивних и деградираних пољопривредних површина у шумске комплексе тј. применити биолошке мере заштите. Такође, потребно је извршити санирање и довођење у исправно функционално стање објеката који служе за заштиту од бујица (на Крчмарској реци је изведена преграда, који треба очистити јер је испуњена наносом). Треба успоставити заштитне појасеве на бујичним токовима који формирају слив реке Рибнице (Манастирица, са Крчмарском реком као већом притоком, и Паклешница) у којима се ограничавају активности у циљу очувања функционалности противбујичних мера и ради спречавања загађивања вода.

Антиерозионо уређење обухвата радове и мере за заштиту од ерозије и бујица као и контролу наноса на сливу. Ови радови и мере се могу разврстати на:

- биолошке мере (пошумљавање, затрављивање, мелиорација шума, пашњака и ливада),
- биотехничке мере (изградња зидова против спирања, контурних радова, тераса и др).
- техничке мере (бујичарске зидане преграде и др). и

- административне антиерозионе мере (прописи којима се регулишу обавезе корисника).

Према Водопривредној основи Републике Србије предвиђен је потребан обим антиерозионих радова за заштиту планираних акумулација. За акумулацију на реци Рибници у профилу Струганик предвиђено је око 10.2.103m³ грађевинских радова (специфични грађевински радови су око 99.9m³) и око 1.2.103ha биолошких радова (специфични биолошки радови су око 11.6ha).

Важно је да се са наведеним радовима започне одмах након усвајања просторног плана пошто је познато да изградња акумулација дуго траје, па када се неки природни комплекс, кроз планска документа, резервише за потребе водопривреде, потребно је одмах започети са биолошким мерама заштите од ерозије.

Заштита од поплава

- Извођењем свих неопходних радова на регулацији водотока (завршетак започетих радова и иницирање реализације осталих потребних радова), предметно подручје (насеља и пољопривредне површине) ће се заштитити од штетног дејства великих вода, до изградње планираних акумулација.

Циљ израде Плана је стварање законског и планског основа за просторно уређење подручја у обухвату Плана, са утврђивањем правила уређења и грађења за карактеричне целине и зоне.

Израда Плана заснива се на постављеним циљевима и задацима и то у складу са:

- Важећим Просторним планом општине Мионица.
- Могућностима геоморфолошких карактеристика терена, потребама инвеститора и принципима заштите животне средине.

Ова информација о локацији није основ за издавање грађевинске дозволе и издаје се искључиво за потребе прибављања услова за пројектовање од имаоца јавних овлашћења.

В. Д. ПОМОЋНИК МИНИСТРА

Бранислав Поповић

ПРИЛОГ: Списак парцела

Обухваћени делови К.О. Паштрић, К.О. Струганик, К.О. Горњи Лајковац и К.О. Брежђе.

• К.О. Паштрић

Целе катастарске парцеле:

1226, 1229/1, 1129/2, 1230, 1233, 1242, 1243/1, 1243/2, 1244, 1255, 1256, 1260/1, 1260/2, 1261, 1263 и 1287.

Делови катастарских парцела:

1035/1, 1036, 1043, 1224/2, 1225/1, 1225/2, 1227/2, 1228/2, 1234, 1241, 1245, 1253, 1254, 1257, 1259/1, 1259/2, 1259/3, 1262/1, 1262/2 и 1277.

• К.О. Струганик

Целе катастарске парцеле:

1/1, 1/2, 1/3, 2/1, 2/2, 4, 11, 20/1, 20/2, 21/1, 21/2, 23/1, 23/2, 24, 25/1, 25/2, 26, 27, 28, 29/1, 29/2, 30, 31, 32, 33, 34, 36, 37/1, 37/2, 38/1, 38/2, 39/1, 53, 54/1, 55/3, 56, 57, 71, 72, 73, 74/1, 74/2, 75, 76/2, 77/2, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86/1, 86/2, 87, 88, 141, 142, 143, 144, 145/1, 145/2, 146, 147, 148, 149/1, 149/2, 1103 и 1107.

Делови катастарских парцела:

3/1, 3/2, 5, 6, 8/1, 8/2, 12/1, 12/2, 12/4, 19/1, 19/2, 22/1, 22/3, 35, 39/2, 40/1, 41, 46/1, 46/2, 47, 49, 50/1, 50/2, 51, 52, 54/2, 55/2, 58, 60/1, 60/2, 63, 65, 66/1, 67, 68, 70, 76/1, 77/1, 89, 90/1, 90/2, 92, 132/1, 132/2, 132/3, 140, 150/1, 150/2, 151, 152, 154/1, 155/1, 711/2, 711/3, 1084, 1104 и 1083.

• К.О. Горњи Лајковац

Целе катастарске парцеле:

4, 5/1, 5/2, 8, 27/1, 27/2, 27/3, 29, 38, 46/4, 50 и 51.

Делови катастарских парцела:

1, 3, 6, 7, 9/1, 9/2, 12, 15, 16, 17, 21, 26/1, 26/2, 28, 32, 33, 34, 35/1, 35/2, 37, 39, 43, 44, 45, 46/1, 46/3, 47, 49/1, 49/2, 49/4, 52, 59, 192/1, 193, 194/2, 2326, 2359 и 2360.

• К.О. Брежђе

Целе катастарске парцеле:

93, 97, 98, 100, 101, 102, 103, 104, 105/1, 106, 108, 109, 110, 112, 115, 116, 117/1, 117/2, 132, 133, 134, 136, 137, 138, 139, 141, 143/4, 465, 469, 470, 471, 472, 899, 907, 908 и 1781.

Делови катастарских парцела:

91/2, 92, 94, 95, 96, 105/2, 107, 113, 118, 119, 125, 126, 135, 140, 142/1, 142/2, 142/3, 143/1, 143/2, 143/3, 148/1, 468, 473/1, 473/2, 473/3, 473/4, 474/1, 474/2, 475, 476, 477, 481/1, 483/1, 899, 900, 906, 907, 909, 910, 911, 912, 1765 и 1782.